

Пише: Бранко Павловић
недеља, 10 јун 2018 11:47

Поводом педесетогодишњице од студентских протеста 1968. код нас, написан је већи број фељтона, а емитоване су и специјалне емисије о том догађају. И некако је свима успело да не виде суштину. Шта је суштина 1968. код нас, тема је овог текста.

Југославија је била шездесетих година на путу остварења концепта „социјализам и тржиште“. У то време је то био јединствен концепт. Потпуно иновативан, а историја ће показати, заправо генијалан концепт. Одговор на све недостатке капитализма и стаљинизма. Тај концепт су Кинези детаљно проучили и двадесетак година касније применили код себе. Свој пуни домаћај, концепт југословенског социјализма са краја шездесетих, показао је у последњих 30 година у Кини.

Реч је о концепту који је на нивоу највећих домета у светским оквирима. који читав развој друштва успешно заснива на унутрашњим снагама. Богатство које видимо у западним друштвима је

- у огромној мери покрадено током векова од других народа,

- затим је оно резултат монополских позиција у односу на друге народе, нарочито у монетарној сфери и финансијама и законитом непрекидном пљачкању целог света које из тога произлази

- и израз је презадужености грађана и привреде тих земаља који се толеришу (читај покривају штампањем пара), али и презадужености њихових држава.

Пише: Бранко Павловић
недеља, 10 јун 2018 11:47

То наравно не значи да би та друштва била сиромашна, али би стандард био 70% нижи од садашњег.

Норвешка као пример се не рачуна јер се њено богатство заснива на пукој случајности да поседује нафтне изворе, тако да је једини стварни изузетак Финска од које заиста има шта да се учи, али је и она у ствари нека варијанта „тржишта и социјализма“ заснована на снажном ослоњу на квалитетном образовању за све.

Комунисти Југославије су веома тачно уочили да је неопходно увести тржишне критеријуме како би се постигла рационална алокација капитала и повећала продуктивност привреде. Јасно је већ тада било да ће у супротном сама сувереност државе бити доведена у питање. Да развој појединца без стварања веће материјалне подлоге неће бити одржив. И истовремено је постојала свест да тржиште нема унутрашњу способност саморегулације, као и да је за развој друштва важно водити рачуна о једнакости грђана и развијати једнаку доступност образовања свима у друштву, водити политику еманципације жена, културне отворености према целом свету итд.

За данашњег читаоца није згорег напоменути да тада Југославија уопште није имала спољни дуг чија висина би објашњавала привредни развој (такво стање је трајало све до 1972. године до када је дуг био испод 2 милијарде долара, да би у наредној деценији до 1982. године он нарастао на 22 милијарде). Развој је био реалан.

Шта је суштина студентских протеста 1968. код нас - и зашто су студенти, заправо, били на погреш

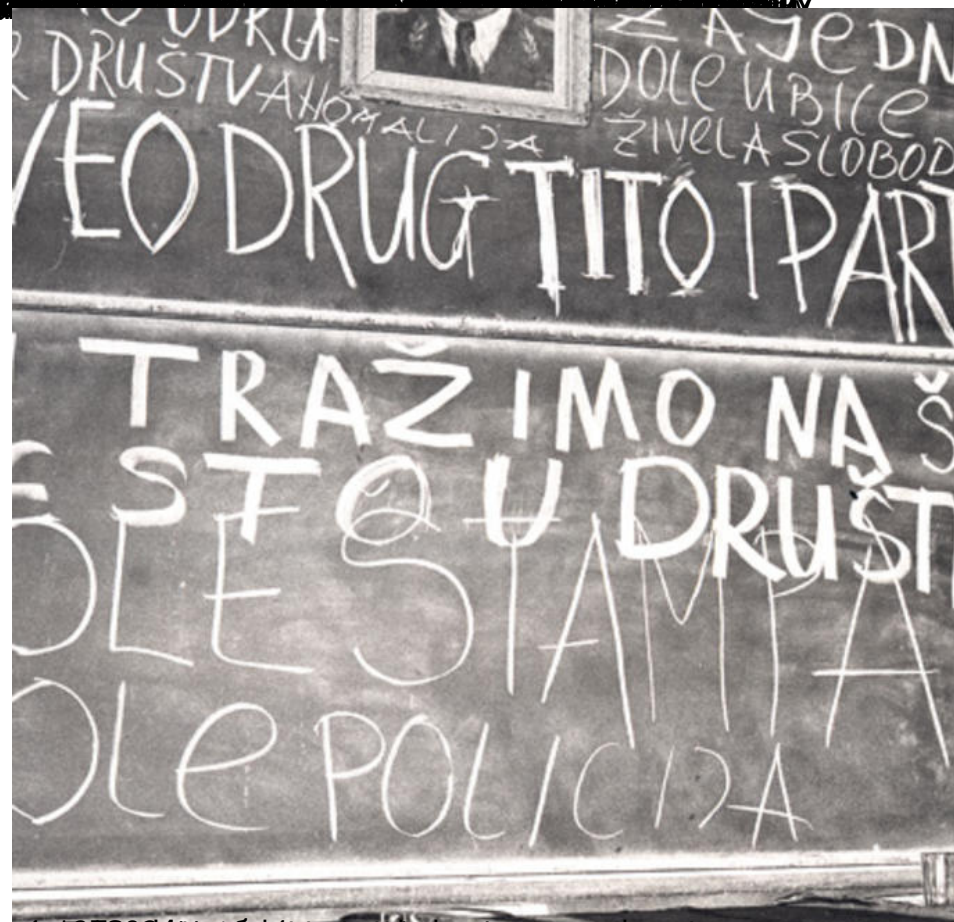
Пише: Бранко Павловић
недеља, 10 јун 2018 11:47

Courtesy Photo

Пише: Бранко Павловић
недеља, 10 јун 2018 11:47

Шта је суштина студентских протеста 1968. код нас - и зашто су студенти, заправо, били на погрешној страни

Пише: Бранко Павловић
недеља, 10 јун 2018 11:47

